

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

Kiadja: Az Erdélyi Ref. Egyházkerület „Egyházi Értekezlete“.

FELELŐS SZERKESZTŐ
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ref. lelkész Maros-Vásár hely.

Megjelenik minden vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre 5 K — fill. Negyed évre 1 K 25 f.
Fél évre 2 K 70 fill. Egy szám ára 6 fill.

TÁRSSZERKESZTŐK
PAÁL GUSZTÁV,
ref. koll. tanár Maros-Vásár hely.
S. SZABÓ JÓZSEF,
ref. koll. vallástanár Debrecen.

Mindenki tegye meg a kötelességét*

A Filadelfia-diakonissza-egylet a Bethánia-egylet testvér-egylete, megvette a Bethesdát.

Az eladó német ref. egyházközség és a vevő Filadelfia egylet egy nagy célt, t. i. *a magyarországi diakonissza-ügy felvirágoztatását tartva szem előtt*, vezetői által, kölcsönös engedményekkel megkötötte a szerződést s így most már bátran hihetjük, hogy azt a felsőbb egyházi hatóságok is megerősítik.

Sietünk azonban olvasóinkkal tudatni, hogy a nagy cél érdekében a Filadelfia egylet nagy terhet vett magára. Nem akarjuk most a szerződést részletesen ismertetni, csak azt emeljük ki, hogy rövid egy év leforgása alatt 70 000, azaz **hetvenezer koronát** kell készpénzben kifizetnünk. Aki tehát azt akarja, hogy egy szép és jóhírnevű kórház legyen a magyar diakonissza-képzés szolgálatára, s egyúttal hatalmas bástyája legyen az erőteljes és következetesen evangéliomi mozgalomnak: **az jöjjön és segítsen!**

A „Mustármag“ határozott tervet terjesztett az olvasói elé s azt hiszem a „Keresztyén Szövetség“ amaz olvasói, akik a „Mustármag“-ot nem járatták, szintén elfogadhatnák azt a tervet. Ama tervezet szerint:

10 egyén nagyobb adományokkal
biztosíthatna 5000 koronát,
25 egyén egyenként 100 koronával 2500 koronát,
50 egyén egyenként 50 koronával 2500 koronát,
100 egyén egyenként 20 koronával 2000 koronát,
200 egyén egyenként 10 koronával 2000 koronát,
a többiek kisebb adományokkal 1000 koronát.
Összesen 15000 koronát.

Ez már tekintélyes összeg lenne.

Aki maga nem tudná a 100 vagy 50 koronát adni, az legközelebbi ismerőseivel együtt adná azt s mint az illető gyűjtését jelentené be. Adományok (Biberauer Richárd, Budapest, Hermina-ut 59) küldhetők. Kérjük, hogy szíveskedjék mindenki megjelölni, hogy az összeg a Filadelfia-egyletnek a Bethesda megvételére adatik Alólirott, mint a „Keresztyén Szövetség“ olvasója is, 100 korona kifizetését vállalja magára.

Imádkozzunk pedig mindnyájan, hogy a kegyelem Istene ne hagyja el gyermekeit és indítson mindeneket buzgó és a célnak megfelelő adakozásra.

Oh, ne azt keresse senki, hogy milyen keveset adhat, hanem nézze az Úr és Krisztus örömét afölött, hogy ime az ő gyermekei mégis tudnak valami nagy alkotást létesíteni Gondolja meg mindenki, hogy a Bethesda útján a diako-

*A Keresztyén Szövetség legutóbbi számából vesszük át a felhívást, atyafiságos indulattal ajánlván az olvasónak.

nisszak egész serege állhatna lassanként a küzködő protestánsok segítségére s hogy egy ily diadal, egy ily nagy alkotás létesítése további diadalokra vezetne, mert százezrek figyelmét irányozná a mi győzelmeink, üdvünk, erőnk, boldogságunk forrására, az élő s a hatalmas, az isteni Jézusra!

Dr Szabó Aladár.

Téli imádság.

Mindenható Isten! Szeretnek Atyja!
Hozzád száll szívünknek minden gondolatja!
Hozzád fohászunk a tél napjaiban.
Téged dicsér szívünk buzgó, hő imában.

Mindenható Isten! Békességnek Atyja!
Te légy Hunniának vezérlő csillaga!
Tartsd meg békességben e magyar nemzetet!
Lobogjon szívünkben a Hazaszeretet.

Mindenható Isten! Áldásoknak Atyja!
Te hozzád esdeklünk éltünk napjaiba!
Te hozzád tér szívünk fáradsalmi után,
Hozzád fohászunk e tél időszakán.

Mindenható Isten! Nemzeteknek Atyja!
Áld meg nemzetünket: ez lelkünk szózatja.
Éljen, virágozzon dicső magyar hazánk,
Örök szereteted sugározzon reánk!!

Matolcs.

Ifj. Szücs Károly.

KRÓNIKA.

Híradások az Őrtoronyból.

A klerikalizmus országos szervezése. Egy éve már, hogy a „Vasárnap” szerkesztősége átvette az egyházkerületi egyháztársadalmi szervező iroda vezetését. Akkor, első tényünk volt, hogy rámutassunk a klerikalizmus fenyegető veszélyére, amely a *katholikus restaurációja* jelszó alatt felekezeti hódító útra indult, hogy az addig békés, egyetértő felekezeti helyzetet, egész Magyarországon felbolygassa. Óva intettünk és kértünk minden tényezőt arra, hogy a hü és buzgó egyháztársadalmi munkához kezdjen, mert, amint látható volt, nehéz megpróbáltatások napjai voltak elkövetkezendők. Azóta a *Katholikus Népszövetség*

működését megkezdette s folytatja. Hogy milyen eredménnyel, az alábbiakból látható.

„Az egész vonalon fáradhatatlan munka és agitáció folyik. Az egész klerikus felfogta azt a nagy gondolatot, hogy csak az összes rendelkezésre álló erőknél egyszerre való koncentrálásával lehet eredményt elérni. Abból a hatalmas láncolatból, amelyet a népszövetségi téren áldásosan működő papság alkot, immár senki sem vonhatja ki magát semmiféle ürügy alatt. Az egész katolikus nép akciója lett ma már a népszövetségi szervezkedés és csak teljesen elhanyagolt vidékeken mutatkoznak hiányok. A múlt év végén megállapított és az idei első tizenöt napi eredményeket összevetve, azt konstatálhatjuk, hogy visszaesés alig van itt-ott 2—3 százalék, ellenben átlag 1—20 százalék emelkedés mindenütt van, sőt akárhány vidéken ez az emelkedés 200—300 százalékot tett ki. A Népszövetség szervezetei azonban nem elégszenek meg a toborzás munkájával, hanem az organizált néprétegeket céltudatos közéleti és szociális tevékenységre is buzdítják. Így rövid fennállásunk óta mintegy száz községben sikerült a községi és megyebizottsági választások alkalmával a Népszövetség jelöltjeit megválasztani. A jövőben még biztatóbb a kilátás ebben a tekintetben, mert füzeteink, röpirataink és gyűléseink hatása alatt folyton erősödik a katolikus öntudat és tagjaink mind komolyabban felfogják azt a gondolatot, hogy állampolgári jogukat és kötelességeiket is abban a szellemben kell gyakorolniuk, amely Egyházunk tanításának és a jól felfogott népérdeknek legjobban megfelel. A Népszövetség el nem tagadható eredményeket ért el a katolikus közvélemény kialakítása terén, a katolikus sajtóterjesztés terén és a nép céltudatos közéleti iskolázása terén.”

Ugy gondoljuk, hogy felesleges a klerikális „Alkotmány” című lap ezen kis cikke mellé magyarázatot fűzzünk. Csak utalunk arra, hogy egyházkerületünk *Egyházi Értekezletét a Calvin Szövetséget, a Vallás egyenlőségi Társaságot, egyházközségeinket szervezni, immár elodázhatlan köteletség.* Miként? Tanácsosal a kérdezősködőknek szívesen szolgálunk.

„Los Von Róm”. Január 15-én múlt 10 éve annak, hogy Ausztria megmozdult s az ottani klerikális uralom féktelenkedéseit megunva, kiadta a sürgős jelszót — *szakadjon el Rómától.* Nagy harcok folytak le azóta. De az evangéliumi protestántizmus ügye Ausztriában is győzött s mintegy 160.000 lélek tért át a protestáns egyház kebelébe. Az áttérők pedig Ausztria legeőkelőbb családjaiból kerültek ki, amint hogy ez természetes is, mivel a protestáns egyház a felvilágosodás és lelki szabadság egyháza.

Mielőtt munkához kezdenél, mielőtt szórakozásodról gondolkoznád, mielőtt öröm vagy bánat jönné rád, védj lelkedbe az Ígét: *Más aundamentumot senki sem vehet a.ou kívül amely egy-zer ve tetett.* mely a Jézus Krisztus.

I. Kor. III. 11.

A sötét napokra.

Angolból: Könyv Kálmán bágyi ref. pap.

Ki engemet követ, nem jár sötétségben,
Útját az életfény deríti fel:
Tőlem, kit óhajtnak a napfény gyermeki,
Jelen s jövő sem szakíthatja el.

Nem szabad a megpróbáltatást szándékosan siettetnünk. Isten azt akarja, hogy úgy fogadjuk a napokat, amint egymás után jönnek; mindeniket egy kis bizalommal véve körül s kizárva mindazt, mi hozzá nem tartozik. Nem szabad a mai nap kéklő egét a holnapi nap felhőivel foltozni be. A mai nap erejét ne terheljük a holnap kellemetlenégeivel. Ne járjunk

a vidám ifjúságban, mikor nincsenek bánatink, szomorúan, mert tudjuk, hogy később életünkben bánattal és fájdalommal kell találkozunk. „Elég a napnak az ő mindennapi baja”.

De mégis a vidám napokban úgy kellene élnünk, hogy midőn a szomorú napok eljönnek, ne sujtssanak le minket. Mert bármily ragyogóan süt ma a nap körülünk, olykor-olykor el fog sötétülni. Sem a szent élet, sem bármely előzetes készülődés nem tarthatják tőlünk távol a szenvedést. Isten nem ily módon boldogítja gyermekeit. De mégis van az életnek oly útja-

módja a derült napokban, hogy, mikor elő az éjszaka, nem maradunk teljes sötétségben.

Egyik út, ha megtöltjük lelkünket Istennek igéreteivel. Oktatást nyerhetünk e tekintetben a földtanból. Korszakokkal ezelőtt a növényi élet pazarul és szertelenül tenyésztett. Földünk felhalmozta bölcsen a romló és pusztuló erdők mérhetlen romladékait és betakarta azt. A gondosság és gazdálkodás nevetséges fájának látszott. Mi haszna lehetne valaha a kihalt fák és tenyészet mind e tömegének? De az most a föld köszértegeit alkotja és megvilágítja házainkat a sötét éjszakákban.

Sok ígéje van az Istennek, melyek az emberi öröm napjaiban, midőn nincs viszontagság, nincs szenvedés, látszólag semmi jelentéssel sem bírnak ránk nézve. Nincs szükségünk rájuk. A szomorúság idejére valók és nekünk nincs szomorúságunk. Lámpák a sötétségben és mi most nem járunk sötétségben. A fájdalom és veszteség napjaira valók és nekünk nincs semmi fájdalmunk és nem szólítottunk veszteség elviselésére. De ha bölcssek vagyunk, ha készen akarunk lenni, bármit hozzon a jövő számunkra, nem fogjuk e figyelemre sem méltatott ígéket elsaítatlanul hagyni. Szívünkbe vesszük és oda erősítjük azokat, miként az ember lámpát szokott a nappal tartama alatt házába erősíteni, hogy készen legyen a világításra, mikor az éjszaka jő. Aztán midőn a szomorúság jő, aminthogy bizonyosan el is fog jöni, nem lep meg minket a sötétség. Ezek az ígérek, melyeknek semmi hasznát nem vehettük az emberi öröm napjaiban, de melyeket szívünkbe fogadtunk a szükség ideje ellen, most lera-gyognak ránk és betöltik sötétségünket kedves mennyei világossággal.

Ez egyik módja a világosságban követendő magatartásnak, hogy a sötétség meg ne lepjen és le ne verjen minket. Aggassátok tele lámpákkal szivelek rejtekeit, amíg nappal van.

Egy másik út az, ha lelkeink és az ég közötti kilátást minden időben tisztán fentartjuk. Nem könnyű dolog a folytonos világi jólét idejében megőrizni az Istennel való szüntelen közösséget. — A jólét sok oly dolgot segít elő, melyek lelki kilátásunk elzárására szolgálnak. — Egy ember házat épített egy oly helyen, mely távoli hegyekre és az ég egy nagy részére nyújtott szép kilátást. Aztán így szólt: „Fák kellene nekem, hogy oltalmazzák a házat. A fák bármely helyet szeretetreméltóbbá tesznek”. Így egy csomó szép fát ültetett és azok felnőttek s nagy bámulat tárgyául szolgáltak. De tömöttek voltak a fák és amint nőttek, ágaik egymásba fonódtak és lassanként kizárták a távoli kilátást, úgy, hogy a hegyek nem valának többé láthatók a házból és alig vala egy pillantásnyerhető az égre.

Igy van gyakran az emberek éltevel is. Jó étünkben sok földi érdeket és örömet gyűjtünk magunk körül. Ezek igen kedvesek, de gyakran elzárják az ég dicsőséges hegyeinek és azoknak az áldott lelki dolgoknak látását, melyek a keresztyén hitnek valóságai. Sok élet vesztíti így el a Krisztussal való meghittségét és Istennek láthatatlan dolgai mind kevésbé tisztán láthatókká lesznek. A földi érdekek elnyelik a gondolatot és a szeretetet. Aztán midőn bánat jő és sötét lesz, a szív nem tud menedéket találni és vigasztalanul jár. A mindennapi örömek elveszítették boldogító erejüket és a léleknek nincs tapasztalata a magasabb örömeiről.

Úgy járjatok, amíg világosságtok van, hogy a sötétség ne lepjen meg, ne nyeljen be titeket. Azaz a földi öröm és jólét napjaiban leketek és a menny közötti kilátást tisztán és nyílván tartsátok. Ne engedjétek a fákat éltetek otthona körül annyira megnőni, hogy elzárják az Isten kegyeire való kilátást. Ragaszkodjatok a Krisztussal való benső és bizalmas viszonyhoz minden időben. Aztán midőn éjszaka jő, a ti mennyei Atyátok hajlékából világosság ragyog le a ti sötétségetekre. Megfosztva az emberi barátságtól, láthatatlan barátotok, a Jézus Krisztus jelenlétének, barátságának és szeretetének tudata inkább és inkább valódivá lesz rátok nézve. Ha így jártok, míg világosságtok van, midőn eljő a sötétség, nem fog legyőzni titeket.

Sok ily tapasztalata van a bánatnak. Tán hirtelen érkeznek meg egyik-másik keresztyénhez, ki azelőtt csak örömet ismert; de élete nem zuzatik össze. A sötétségben Krisztus arca azelőtt soha nem látott szépségben tűnik fel és a bánatos szív vigaszt talál.

Még egy másik útra, melyen előkészülhetünk a világosságban a sötétségre, magán az Úr mutat rá tanításainak egyikében. „Míg világosságtok van, higgyetek a világosságban, hogy a világosság fiait legyetek“. Valami igen szép van ebben. Ha világosságban jártok, a világosság tibeletek hatol és ti a világosság fiaivá lesztek. Ha a gyémánt egy ideig a napfényen fekszik és aztán beviszik egy sötétített szobába, szelid fény ömlik ki belőle. Tudjuk pl., hogy volt ez Jánossal. Három évig járt a Jézus világosságában és a világosság óbelé hatolt, be a lelkébe, míg maga is fénylő világossággá lett. Így volt ez mind azokkal, kik szoros barátságban voltak Krisztussal.

És mi ép oly igazán járhatunk a Krisztus világosságában, mint jártak azok, kik Őt testben ismerték. Krisztus nem úgy áll hátunk mögött, mint pusztán történeti alakja rég elmúlt századoknak. Ő velünk, oldalunk mellett ép oly valósággal jelen van, mint volt Máriával, mikor ez az Ő lábainál ült, vagy volt Jánossal, mikor ez áldó kebelén nyugodott. Így mi is járhatunk Krisztus világosságában; és mihelyt úgy járunk, mimagunk leszünk világossággá, betelve az Ő világosságával.

(Folyt. köv.)

A községi Kálvin Szövetségek viszonya a központi Szövetséghez és hatásköre.

1. A községi Kálvin Szövetség külön alapszabályokat nem alkot, hanem a 23916/908 V. a. osztály szám alatt belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályok uralma alatt áll. (17. § utolsó bek.)

2. Ügyrendjét az alapszabályok nyomán saját maga alkotja meg, melyre nézve a központi választmány teljes szabadságot biztosít, azonban havonként legalább egyszer — a téli hónapokban többször is — összejevetel tartandó, melyen az előterjesztett javaslatok, indítványok megbeszélendők s a hozott határozatok végrehajtásáról jelentés teendő. (17. §. 2-ik bek.)

3. Tisztikarát a maga kebeléből választja, amely tisztikar számára nézve nem avatkozik be a központi választmány, de a községi Kálvin Szövetség választmányának legalább 3 tagból kell állania. (17. § 1-ső bek.)

4. A községi Kálvin Szövetség tisztikara és választmánya a központi választmány szerveit képezik. (17. §. 2-ik bek.)

5. A községi Kálvin Szövetség választmánya közvetlenül a központi választmánynak tesz előterjesztést a saját községében felmerült társadalmi bajokról s azoknak orvoslási módjára nézve javaslatokat terjeszt elő. (17. §. 2-ik bek.) Ezen jelentéseket a központi választmány a legközelebbi ülésen tárgyalja s utmutatást nyújt a községi Kálvin Szövetség választmányának a bajok megelőzése, orvoslása, enyhítése tekintetében, gondoskodik anyagi erejéhez képest arról, hogy kiküldöttje közvetlenül tanácskozzék a községi Kálvin Szövetséggel vagy annak választmányával. Amennyiben a községi sz. kerületi szövetségbe tömörülne, ezen előterjesztéseket és javaslatokat a kerületi Kálvin Szövetség elnökéhez terjeszti be. A kerületi szövetség elnöke közvetlenül intézkedik s ő tesz jelentést a központi választmánynak, miután ennek hivatalból tagja. (10. §. 2-ik bek.)

6. A községi Kálvin Szövetség különösen gondoskodik a következőkről:

a) A felmerült és tapasztalt társadalmi bajokat s ezzel összefüggő szociális kérdéseket, szóval és tóllal tárgyalja az ev. szellemű folyóiratokban, helyilapokban és hírlapokban. A társadalmi bajok leküzdésére kötelessége nyíltan és önzetlenül fellépni. A társadalmi hibák, veszélyek és bűnök ellen, (mint pl. alkoholizmus, dorbézolás, korcsmázás, egygyermekrendszer, ledérség, erkölcstelenség, vadházasság, uzsora, tuberkolózis és fertőző (vér) betegségek s a nemzetközi szociáldemokrácia ellen) küzdeni s úgy a községi tanácsban, mint egyéb alkalmas összejevetelen azokat szóvá tenni gyakorlatias irányú indítványokat előterjeszteni, a hatóságok és közönség érdeklődését felkelteni s a lehetőség szerint alkalmas határozatokat és intézkedéseket eszközölni ki. Másrészt az elérendő

kitűzött célok érdekében (mint vasárnapi munkaszünet és a vasárnap megszentelése, tanoncok, iparosok és kereskedő-segédek, cselédek, munkások, elhagyott gyermekek, elhagyott nők, anyaságban lévő nők erkölcsi és anyagi védelme, a puritán és józan életmód, takarékoság, stb. stb.) sikra szállani s hasonló módon járni el, mint fentebb van említve. (4. §. a. pont.)

b) Ezen társadalmi kérdéseket igyekszik a községi Kálvin Szövetség felolvasások, vallásos összejöveteleken, (különösen szombat este és vasárnap, valamint ünnepnap délután) tárgyalni azokra úgy az intelligens, mint a csekélyebb műveltségű osztályt meghívni, megnyerni, összetoborzani s a gazdagok és szegények, a műveltek és műveletlenek közötti ellentéteket eképen elsimitani. Szeretetvendégségek (ének, szavaltat, bibliamagyarázat, felolvasással egybekötve) igen alkalmas módnak jelentkeznek ezen munka keresztülvételére. Ezen összejövetelek s szeretetvendégségek igen alkalmasan rendezhetők kath. ünnepeken s azok előestéjén. (4. §. e. p.)

c) A protestáns, (közelebről kálvinista) irodalomra, lapokra és művekre a hívek figyelmét felhívni igyekszik, azokat terjeszteni törekszik különösen a Prot. Irodalmi Társaság, — Hornyánszky Viktor, (Budapest, VI., Aradi-u. 14. Kókay Lajos, Budapest, IV., Károly-u., a Londoni Tractátus Társaság (Budapest, V. Hold-utca 3) Urbán Reinhold- (Eperjes) — c ég kiadványait, a bibliát és Kálvin életrajzát s műveit. Vallásos képek, Kálvin s a reformátorok arcképei, feliratok, szobadiszkek, képeslevelezőlapok terjesztése szintén ezen munkakörbe vág. (Ilyenek kaphatók a fentemlített cégeknél Hornyánszkyt kivéve. (4. § d. p.)

d) Gyermekek részére vasárnapi iskolák, ifjak részére ifjusági egyesület, leányok részére leányszövetség, (varióká) létesítése s mindkét rendbeli ifjuság tagjaiból énekkar szervezése hathatósan támogatja a szövetség céljai. Saját felnőtt tagjai részére igyekszik egyelőre ideiglenesen a paróchián, vagy iskolában, később alkalmas helyiségben otthon teremteni, olvasóteremmel, könyvtárral kapcsolatban, a hol állandó összejöveteleket lehet rendezni. (4. §. e. p.)

e) A községi szövetség feladatai közé tartozik még a mesterinasok, tanoncok, ipari és kereskedői alkalmazottak (fiúk, leányok), munkások, cselédek részére otthon létesítése, olvasóteremmel, könyvtárral, foglalkoztató műhelylyel és munkaközvetítővel kapcsolatban. Az elhagyott gyermekek és elbukott leányok, ugyszintén a bünbeesett a büntetésüket kiállott egyének részére menhely, illetve foglalkoztató műhely, munkaközvetítő felállítás, az elhagyott gyermekek, siketek, némák, vakok, bénák, hibásbeszédűek elhelyezésének irányítása, az ezeket felkaroló intézetek, a vidékükhöz közelebb fekvő árvaházak, szeretetházak támogatása. (Protestáns Országos Árvaház van Budapesten, VII, Szegényház-tér 1, a „Nagypénteki ref. Társaság” tart fenn szeretetházat Budaörsön, Ref Sze-

retetház van Kolozsvárt. Az elhagyott, elbukott és bünbeesett nők, ugyszintén cselédlányok elhelyezéséről gondoskodik a Lorántffy Zsázsánna Egyesület, Budapest, X. Család-u. 8—10. Elhagyott gyermekek, lelencek elhelyezhetők az állami gyermekmenhelyeken s a Gyermekvédő Liga menhelyein. Büntetésöket kiállott hitsorsosokat pártfogásába vesz a „Protestáns Patronage egyesület”.

Budapest, titkár: ifj. Darányi Kálmán, VIII., Népszínház-u. 22. (4. § e. p)

(Vége köv.)

Isten igéje.

A házasságkötés titka.

(Móz. 24, 4.)

A legtöbb hibát követik el ifjak és öregek egyaránt a házasságkötés alkalmával. Nem gondolnak arra, hogy egész életre kiható, egész életet boldogító vagy szétromboló cselekedetet visznek véghez. Az öregeknek közreműködése az ifjak boldogságának megalapításában nincs kizárva. Hiszen Ábrahám is megbizta szögáját, hogy keressen Izsák fia számára jó feleséget. De kizárólag csak a szülőkre bizni gyermekük jövő boldogságának megteremtését. nagyon egyoldalú törekvésnek bizonyult ez mindig.

Ezt az egyoldalú törekvést erkölcsileg semmiképen sem lehet támogatni. Mert vannak szülők, tisztelet a kivételnek, akik gyermekük házasságát üzletnek tekintik, amelyből szép hasznot remélnek maguk és gyermekük számára. Ma már nemcsak az előkelő körökben, hanem a nép körében is el van terjedve ez az üzletág. Mindenütt ez a kérdés nyomul előtérbe: Mennyi a hozomány? Hogy áll a pénzes láda? Mi van a telekkönyvbe írva? Az önző, haszonleső gondolkodás átment már elég szerencsétlenül a házassági életre is.

Elfelejtik azt, hogy itt a szívek egymáshoz való vonzalma a fődolog. A bibliai Rebeka mindent elhagy, hogy követhesse lelkének szép vágyait, hogy követhesse férjét, akit örök szeretettel vett körül. Elhagyta atyját, anyját, barátait, szülőföldjét, Mesopotamia kies völgyét, cédrus ligeteit, hogy kövesse azt, akit szeret szíve, lelke legmélyebb indulatával. A szívnek ez az odaadó vonzalma Istentől származott, aki maga is tiszta szeretet, csupa szív és örökkévaló jószág.

Miért nem boldog ma a házasság? Hol látjuk ezt a kedves vonást? Sehol, vagy ritkán a pásztorok közt, az idilben vagy a regényben, de az életben vajmi ritkán mutatkozik. Mert mai divat szerint a házasság üzlet talán a leghazárdabb üzlet, amelyre a számító ész minden erejét reáfecteti. Valóságos sorsjátéknak tekintik azt, amelyben tönnyeremény vagy bukás várható.

A jó házasságnak titka az, hogy egymást ismerjék meg mielőtt megkötnék a házasságot, ismerjék meg egymás lelki tulajdonságait, egymásnak természetét, hajlamait s gondolják meg, hogy ezek egymással megférhetnek s lehetséges mellettük békés, összhangzatos családi élet? Azt kell meggondolni, hogy a házasságkötésnél két gyarló ember áll egymás mellett és nem két tökéletes angyal. Két gyarló lény, telve rossz szokásokkal, hitákkal, családi nevelésből kifolyó előítéletekkel. Vizsgáljuk azt, hogy el tudjuk viselni egymásnak gyöngeségeit? Egmás szokásai összeférhetők? Komolyabb összeütközés nélkül folyhat le életünk?

Isten azt mondja a bibliában a házastársaknak: „Én vezetek titeket az én szememmel.“ Megtudunk egyezni abban, hogy közösen engedjük magunkat vezetetni Istennek hatalmas keze által? Egy lélek, egy szív, ez a fő. Egység a gondolkodásban és érzelemben. Ehhez nem szükséges okvetetlen a külső szépség. A szép arc is a mulandó dolgok közé tartozik, amely elhervadhat. Fénye elhomályosulhat. Melegsége kihűlhet.

A csuf arcot is megszokja a szem, ha a lélek szépsége fejti ki uralmát. Lelki finomságok, nagy áldozatra készség, vidám szolgálatra való hajlam, mindez többre becsülendő az arc muló szépségénél. Nagy munkakedv, serénység, becsületes jellem, ezek mind arannyal telt zsákok, melyek többet nyomnak sok légből kapott hozománynál.

Farsangi gondolatok ezek, melyeket talán vidám könnyűséggel taszít félre a mulatni vágyó tömeg, de ha csak egy is találkozik a sok közül, aki meggondolja e sorok őszinte célját, csak egy aki követi azt, saját boldogságának alapját vetheti meg vele állandó időre.

Király Béla
ref. lelkész.

Kegyesség utja.

A vasárnapi nyugalom. (Jer. 1721.) Egy nap egy megtért kaffer így szólt urához, egy holland földmivelőhöz: „Kedves uram, megengeded, hogy valamit kérdezzek tőled? „No, beszélj hát!“ — hangzott a mogorva felelet. — „Mit mondanál, ha hét Istened volna, hatot fiadnak adnál, de egyet megtartanál magadnak s ő a hetediket is ellopná?“ „Becsuktnám“, — válaszolt. — „De hát mit teszel te? kérdé a kaffer, ura lelkiismeretét erősen megmozgatva: „a hétnek hét napja van s ebből hatot neked adott az Ur, hogy ezeken dolgozz a magad számára. Csak egy napot tartott meg az Ur a maga számára, hogy ezen neki szolgálj, s te azt az egy napot is elveszed a jó Istentől, hogy én ne neki, hanem neked szolgáljak. Ez nem helyes.“ S mit szólt ehhez a földmivelő? — A

kérdezősködőt kotyeles kaffernek ne ezte ugyan de vasárnapját szabaddá tette.

Olvasson nekem abból a könyvből! (I. Jan. 210) Egy tábori lelkész su'yosan megsebesült katonát talált a csatamezőn s látta, hogy már közel van a halálhoz. „Akarja, hogy a bibliából felolvassak valamit önnek?“ — kérde tőle. — De a sebesült csak ezt tudta kinyögni: „O'y szomjas vagyok! Inkább egy korty vizet innék.“ A tábori lelkész gyorsan vizet hozott; s mikor a katona ismét feje alá kért valamit, levetette felöltőjét, összegöngyölte s párnaként feje alá tette. „Csak vo na valamim, amivel betakarózhatnék,“ panaszkodott a katona, „ugy fázom.“ A következő pillanatban a tábori lelkész kabátját is levetette s a szegény emberre terítette. Erre a haldokló felnézett a tábori lelkészre s megtört hangon így szólt: „Ha az Ön könyvében olyasmi van, ami az embereket az önéhez hasonló szolgálatkésztségre indítja, akkor hadd halljam. Olvasson nekem abból a könyvből.“

Egyháztársadalom.

Útmutató a szociális tevékenységre.

Lapunk előbbi számában rámutattunk, hogy milyen szükséges a szociális kérdések tanulmányozása s hangsúlyoztuk, hogy lelkész nem zárkozhatik a szociális kérdések elől, melyeknek ismeretét, helyes volna, ha már a főol. akadémiákon való előképzés utján nyerné meg, tovább menőleg a szociális kurzusok hatásáról szólnak.

2. *A szociális kurzusok*, vagy tanfolyamok arra szolgálnak, hogy általuk a *szociális ismeretek rövid idő után elsajátítható legyenek.* A külföldi protestáns egyházak rendszerint tartanak ilyen tanfolyamokat. Magyarországon az első nagyobb szabásu *szociális tanfolyam* 1908. szeptember havában volt Maros-Vásárhelyt, az egyházkerületi egyházi értekezlettel kapcsolatosan. A magyar katolikus egyház 1901. év óta, évről-évre tart ilyen tanfolyamokat nagyszámú résztvevővel. Komárom, Veszprém, Győr, Pápa, Kassa, Sz.-Udvarhely, Kolozsvár, Eperjes, Nyiregyháza voltak e tanfolyamok főbb helyei, hol rendszerint két-három püspök jelenléte is emelte a külső és belső sikert. Hasonlóan fontos:

3. *A szociális konferenciák* a lelkészek körében szintén igen kitűnő eszközök az önképzésre. Ezt a katolikus papság a koronához hasonlóan az eszperességi kerületek szerint szervezte. Nagyobb városokban, különösen iparos helyeken (Budapest, Pozsony, Kassa, Temesvár, Pécs stb.) külön konferenciákat szerveztek az ott működő kath. papok és tanárok kebelében, kiknek feladata megbeszélni a helyi kérdéseket, iparos munkáviszonyokat, önként értetődően, hogy már kérdéseket tárgyalnak a földmivesek által

hozott vidékeken mást a kisipari helyeken és mást a gyárvárosokban. Még meg kell említsük, hogy e kérdések széleskörű irodalma van s nem győzzük eléggé ajánlani annak tanulmányozását.* Erdekes szervezete van a németországi „*Evangelische-soziale Kongress*”-nek, amely felől P. Lic Schneemelcher Rummelsburg b. Berlin, Hauptstr. 7. adhat bővebb felvilágosítást. Mi, az egyházkerületi, egyházmegyei és egyház-községi egyházi érkezeltekkel való ithatnók meg e szép és szükséges intézményt.

IRODALOM.

Képes Szent Biblia, azaz Istennek ő és új testamentumában foglaltatott egész szentírás. Magyar nyelvre fordította Károli Gáspár. Az e edeti szöveggel egybevetett és átdolgozott kiadás. — Előszavát írta Kenessey Béla, erdélyi református püspök, Kolozsvárt. Bevezetéssel ellátta és szerkesztette Tóthfalussy József marosvásárhelyi református lelkész. Egy kötet. A könyvkedvelők angolvászón, finom színnyomatu és gazdagon aranyozott diszkötésében. Ára 34 korona. Kiadja: Hermann Emil „Képes Szent Biblia és Vallásos irat terjesztő Vállalata” Budapest VII., Damjanich-utca 25. c. *Előfizetni még mindig lehet s lapunk olvasói részletfizetési kedvezményben is részesülnek, miért is ajánljuk a Képes Szent Bibliának lapunk útján való beszerzését.* E bibliai mű magában foglalja az Ó és Új Testamentumot és az Apokrifusokat. — Külön mellékletül adja Dolci C., Dürer A., Leonardo da Vinci, Raffael, Rembrandt világhírű festményeinek 10 színnyomatu képét, ezen kívül a keresztyén világ legnevezetesebb festőművézei és szobrászai alkotásának 1000-nél több fénykép-másolatát, melyek között a magyar művészeti remek, nemzeti érdekeinknek megfelelő gondossággal vannak képviselve, a közbeillesztett tájképek és rajzok pedig a szemléltető oktatás lebilincselő erejével hatnak.

HIREK.

Olvassuk rendszeresen a Bibliát.

(Heti utmutató a Biblia-olvasáshoz.)

Áldás.

1909. JANUÁR. 25. Hétfő. Ábrahám áldása. Ezs. 51: 1—3.
26. Kedd. A menyegzői vacsora. Jel. 19: 5—9.
27. Szerda. A Krisztus ismerete. Máté 16: 16—17.
28. Csütörtök. Az Urban való öröm. Zsolt. 89: 15—18.
29. Péntek. Allott hit. Luk. 1: 39—45.
30. Szombat. Bűnbocsánat. Zsoltár 32: 1—5.
31. Vasárnap. Igaz boldogság és áldás. Zsolt. 1; Máté 5: 3—12. (Fogadástartó óra.)

Mi akadályozhat bennünket, hogy Isten áldásait elfogadhassuk? Ha áldott vagy, áldás légy! Említs olyanokat, akiket az Úr nagyon megáldhatott

* *S Verhandlungen*. Vandenboeck et Ruprecht Göttingen (2 M.) „*Die Evang. socialen Zeitfragen*” J. C. Mohr Tübingen (19 füzet.) *Sociale Konferenzen unter dem Klerus: Ihre Organisation und Tätigkeit.* (40 pf.)

Tegyük meg kötelességünket. E cím alatt közöljük olvasóinkkal dr. Szabó Aladár budapesti lelkész atyánkfianak, a Filadelfia magyar diakonissza-szövetség lelkes elnökének felhívását, amelylyel Isten segédleme után a magyar református közönség támogatását és áldását kéri a német ref. egyháztól megvásárolt Bethesda-kórház vételárának kifizetésére. A legnagyobb szeretettel kérjük fel mi is olvasóink figyelmét a felhívásban foglaltakra s kérjük őket arra, hogy siessünk e szent ügy támogatására. Adományokat szerkesztőségünk is elfogad s a magunk részéről 10 koronát ezennel fel is ajánlunk azon megjegyzéssel, hogy a beérkező adományokat nyilvánosan fogjuk nyugtázni.

Erdély az olaszországi szerencsétlenekért. Főtiszt és méltóságos Kenessey Béla püspök úr körlevelet intézett az erdélyi egyházkerület lelki pástioraihoz, melyben arra hívta fel őket, hogy folyó hó 24-én, vasárnap d. e. istentisztelet alkalmával az egyházi beszédben Olaszországot ért s legmélyebb sajnálattal ismert nagy szerencsétlenségről megemlékezve, a templomokban erre a célra előre felkért hölgyek által, gyűjtést eszközöljenek. Vajha siker és áldás követné a buzgó felhívást.

Csak két ut.

Csak két ut van:

- A széles s a keskeny;
- Az egyik le, a másik felfelé vezet;
- Egyik romlásba visz másik életre;
- Egyiket sokan, másikat kevesen járnak.

Melyik a te utad?

Csak kétfélek az emberek:

- Megmentett bűnösök és megmentetlen bűnösök.
- Buza és konkoly;
- Juhok és kecskék;
- Élők és holtak.

Kikhez tartozol?

Csak kétféle halál van:

- Az igazaké és Istenteleneké;
- A megmentetteké s az elveszetteké.

Melyik lesz a te haláloed?

Csak kétféle jövő van:

Jöjj te ti áldottak; — menjtek töllem, ti átkozottak;

- Az igazak elmennek az örök életre a mennybe;
- Az átkozottak az örök gyötrelmre a pokolba.

Melyik lesz a te részed?

A vallás a lakószobában. Legjobb vallás, az mely az asztalnál mosolyog, munkaközben szorgalmas, a vendégszobában barátságos, a lakószobában pedig szeretetreméltó. Az ilyen vallás minden dolgát tisztességgel elvégzi, házat tisztán és rendben tartja, izletes ételt főz, eladásnál és vevésnél nem csalja meg felebarátját. Az igazi keresztyénség hivatásunk mindenemű ügyeiben érvényesül.

Világ folyása.

A resicai és ajkai bányaszerencsétlenségek. Mint valami félelmetes és fékezhetetlen szörnyeteg, úgy nyeli magába most rövid egymásutánban különböző helyein a glóbusznak az emberáldozatokat az anyaföld. Alighogy feledni próbáltuk a délolaszországi istenitélet borzalmait, már megint eszünkbe hozza a föld birodalmának kegyetlenkedéseit két magyar kőszénbányának, a dománinak és az ajkainak katasztrófája. Négyszázhuszonnégy emberélet került újra halálos veszedelembe, mélyen, lent a föld alatt, s mikor e sorokat rójuk, a krassói hegyek csöndes vidékét férfiak kínos nyögése, asszonyok zokogása, s gyermekek sírása veri fel. Ha egy pillanatra megállunk a föld elemeinek ez újabb kitörése előtt, az a négyszáz egynéhány áldozat, mely ott a föld mélyén odaveszett, elenyészően kevés annyi sok-sok ezerhez képest, kik az itáliai földrengésnél elpusztultak. De nekünk mégis jobban fáj ez a veszteség, mert közelebből éri a szívünket, s jobban megkapja, mint amaz a világrendítő gyász. Piros, drága magyar vér folyt el itt, megáztatva a hazai földet, azt a földet, mely titokzatos erejével még ma is oly végtelen sok áldozatot szed magának . . . És magunkba szállva, be kell lássuk a gyarlóságunkat, s imádnunk kell Istent, hogy ne fordítsa el orcáját egészen tőlünk.

A becsületrend lovagja. A kötelességtudásnak egy gyönyörű és sok tekintetben megható esetéről ad hirt a világsajtó. A francia köztársaság elnöke ugyanis a becsületrend lovagkeresztjét adományozta egy huszonöt éves orvosnak, ki nem régen egyik szemét vesztette, mert nem akart félbeszakítani egy operációt, holott műtét közben genny hatolt a szemébe. A hősi önfeláldozásnak, a lelki nemességnek oly páratlan esete ez, hogy egész Franciaország érezte, hogy valóban adósává lett a fenkölt lelkű fiatal orvosnak, ki önfeláldozó tettével kiérdemelte a legszebb kitüntetést, melyet a francia köztársaság dék polgárainak adhat: a becsületrendet. Ma, amikor az emberi szív elfásultsága oly ijjesztő méreteket ölt és hovatovább mind kevesebben lesznek azok, kik az önzés bilincseit széttörve, az emberszeretetnek egy magasabb fokára tudnak fölemelkedni, valóban minden művelt ember tiszteletét érdemli ki ez a fiatal ember, aki saját ifjúságának kockáztatásával mentette meg embertársát.

Mi a „Vasárnap” célja?

A „Vasárnap” célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és szerető magyar és első sorban derék református magyar véreinknek komoly irányú, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra?”

A „Vasárnap” előfizetési díja egész évre 5 korona, félévre 2 korona 50 fill., negyedévre 1 korona 25 fillér. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap” kiadóhivatala címére Marosvásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést célszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni. Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elő. A „Vasárnap” jutányos áron hirdetésekkel is elfogad.

Főmunkatársak:

Bedőházi János orsz. képviselő Maros-Vásárhely
Dávid Gyula ref. lelkész Eled
Dr. Dekáni Kálmán ref. tanár Maros-Vásárhely
Domby Lajos ref. lelkész-esperes Gyula, Békésmegye
Denes József ref. lelkész M.-Bölkény
Dr. Gidófalvy István kir. közjegyző Kolozsvár
Kenessey Ida Kolozsvár
Király Béla ref. lelkész H.-Bodon
Molnár Imre ref. lelkész Bardóc
Szuhay Benedek ref. lelk. és egyh. m. főjegyző Sajókápolna
Szentmiklossy József ref. lelkész Rákóczi falva
Dr. Szász Károly árvászéki bíró Maros-Vásárhely
Ifj. Szűcs Károly Matolcs, Szathmármegye
Zih Sándorné Berettyó-Ujfalu
Tárkányi György ref. vallásos tanár Kolozsvár
Trozner Lajos ref. koll. tanár Maros-Vásárhely
S. Váradi Albert ref. theol. Kolozsvár
Uray Sándor ref. felső leányisk. vallásos tanár Debrecen

Agrár Takarékpénztár Részv.-Társ. Maros-Vásárhelyt.

Fiók-intézetek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sepsiszentgyörgy, Székelykeresztúr, Székelyudvarhely.

Befizetett alaptőke: 1500.000 korona
Takarékbetétek: 8 millió korona.

A takarékoságot a lakosság minden rétegében előmozdítandó, amerikai módon **házi takarékperselyeket** izléses, csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül **ingyen** bocsátunk feleink rendelkezésére, a melyek által még a legkisebb összegek is könnyű módon megtakaríthatók. Ezen házi takarékperselyeknek azon nagy előnyük van, hogy azokból pénzt a mi közbejöttünk nélkül kivenni nem lehet és így a fél annak a kísértésnek hogy a megtakarított pénzt esetleg céltalanul elköltse könnyen ellentállhat.

Ha legalább egy korona a perselyben összegyűl, szíveskedjék intézetünkhöz fáradni, a mikor a megtakarított összeget a perselyből a t. cím jelenlétében kivesszük és a betéti könyvecskéjébe javára írjuk. A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk és a pénzgyűjtés újból kezdődik.

Agrár Takarékpénztár r. t.
M. Vásárhely